KITAÁBUÚ GEERA OO MOSE OO TA BAY

IIMU/UUNGW

Tleehhamuú yaamu

1 [1] Iimu/uungo Looa doori nee yaamu ngiwa tléhh,
[2] yaamu i slaqsoó kon'aaká, slám awa gaa wasl.
Yaamu kina tuntuúk nee tlawi. Giwti iloodá' baraá tlawi
gina tuntúk, tam gwa/ateemaá niina i kahhiyá'. Nee
Qeeruú Looa i gawaá daanduú ma'áy waá malelee/imiit.
[3] Looa iri ó', "Gwa/ateema i deeruutiye'." Nee

gwa/ateema niri deeruutiyé'. 4 Looa gwa/ateema ngiwa
aán, ngiri qwal/atisiyé'. Naagáy Looa gwa/ateema nee
giwti giri parátl. 5 Gwa/ateema giri beér Tlaatla/aangw,
nee giwti gari beér Xweera. Tay tsiindo[a], tay matlatle,
tari deelór geera.

6 Looa iri ó', "Qaftá gawit i tleehharut baraá tla/ángw
ma'aay, as ma'aay ngiwa paratl." 7 Adoodá' iri
tleehharút. Looa qaftadá' gari tléhh, ma'aay giri parátl,
kuqá' gawaá daanduú qafi, kuqá' baraá guruú qafi.
8 Looa qaftadá' gari beér "Doori". Tay tsiindo tay
matlatle, tari deelór tsár.

9 Looa iri ó', "Ma'aá doorí baraay i burumburiitiye' dír
wák as yaamaá kaahaar iwa geehhouya'." Adoodá' iri
tleehharút. 10 Looa didá' kaahaar gari beér Yaamu, didá'
ma'aay ni burumburiitiyé' gari beér Tlawi. Looa gari aán,
gídaabá adoodá' aa tléhh ka hhoohhoo'. 11 Looa iri ó',
"Yaamu umuúqo gaaro ngi duuxiye', gitsór dahaasíngw
koom, nee xaatlaá mamaá koomá', awa dahaasíngw
koomá' baraaine, umuúqo gitsooro ar adoorós, nee
umuúqo xaatliwo ar ador'ín." Adoodá' iri tleehharút.
12 Naagáy yaamu mamu ngiri duuxiyé', gitsór
dahaasíngw koom, umuúqo gitsooro ar adoorós, nee
xaatlaá mamaá koomá' awa dahaasíngw koomá'
baraaine, umuúqo xaatlno ar adoorós. Looa gari aán
gídaabá adoodá' aa tléhh ka hhoohhoo'. 13 Tay tsiindo
tay matlatle, tari deelór tám.

14 Looa iri ó', "Muruú gwa/ateemaá duxuúm i
deeruuti gawaá dooriwo, oo tlaatla/aangw nee xweera gi
paraátl. Muruuwí gwa/ateemaá duxuúm qoomadu ngi
laqán nee deelo nee kureeri. 15 Muruuwí gwa/ateemaá
duxuúm masók i gawaá doorí dirii', as iwa gwa/aati
baraá yaamií alé." Adoodá' iri tleehharút. 16 Looa
gwa/ateemaá uren awa tsár giri tléhh. Gwa/ateemaadá'
ur a looa, in baaliná' tlaatla/aango, nee gwa/ateemaadá'
niina a slahhaangw, in baaliná' xweeraawo. Tsatse/
sleeme guri tléhh. 17 Looa muruudá' gwa/ateemaá
duxuúm guri qás gawaá doori as iwa gwa/atiya' baraá
yaamií alé, 18 as tlaatla/aangw nguwa baaliya' nee
xweera, nee as gwa/ateema nee giwti ngiwa paraatli.

---

[a] **1:5 tsiindo** Dír múk Ebraniaro deelo i iimu/uun a tsiindo.

Looa gari aán gídaabá adoodá' aa tléhh ka hhoohhoo'.
19 Tay tsiindo tay matlatle, tari deelór tsiyáhh.
20 Looa iri ó', "Ma'aay i hatsiye' muruú slafa, nee
tsir/ór baraá yaamaá kaahaar ar gáwtí tlatlaw i deerut."
21 Naagáy Looa makaá uren awa baraá ma'aay giri tléhh,
nee muruú yaariír oo slaáf oo hii'imiít ar baraá ma'aay,
ma'aay niri hatsiyé' muruú slafa, umuú daa'aweemaá
dimbadimbehe. Nee tsir/ór daa'aweemaá dimbadimbé
gari tléhh sleeme. Looa gari aán gídaabá adoodá' aa
tléhh ka hhoohhoo'. 22 Looa giri tsúq, giri beér,
"Laqwaalé', doogimé', ma'aá baraá tlawi hatsisaak, nee
tsir/o sleeme i doogiin baraá yaamaá kaahaare." 23 Tay
tsiindo tay matlatle, tari deelór kooán.
24 Looa iri ó', "Makaá slafá' ni deeruutiye' baraá
yaamuwo awa umuúqo slaqsaywo, makaá ta de'ena, nee
makaá sla/ato, awa uren nee awa ninakwe, umuúqo
daa'aweemaá makaywo." Adoodá' iri tleehharút. 25 Looa
makaá uren awa sla/a giri tléhh awa umuúqo adooro,
nee makaá ta de'en sleémeero, awa umuúqo adooro , nee
muruú gur'eér ar hii'imiita, umuúqo gaaro ar adoorós.
Looa gari aán gídaabá adoodá' aa tléhh ka hhoohhoo'.
26 Naagáy Looa iri ó', "Hee u tleehhaán ar adoorén,
nee ar slaqsayrén. Nee inooín siyó oo baraá tlawi kus
baalilin, nee tsir/ór gáwtí tlatlaawa, nee makaá ta
de'ena, nee makaá baraá sla/a sleémeero, nee muruú
gur'eér hi'iimiít gawaá daanduú yaamuwo." 27 Looa hee
guri tléhh ar slaqsaywósuú kilá'. Hee guna tléhh ar slaq-
soó Looa. Hhawaata nee /ameeni gina tléhh. 28 Looa giri
tsúq, giri beér, "Laqwalaaliimé', tlahhé', yaamu
hatsiisaak, ki sawaawuti'iindá'. Siyó baraá tlawi kusa
baaliliindá', nee tsir/ór gáwtí tlatlaawa, nee makaay
sleémeero awa baraá yaamaá kaahaar." 29 Looa iri ó', "
Ga/aawaagáy, mamaá dahaasíngw koomá' sleémeero
kudá' naa ti'iitiye' baraá yaamuwo, nee xaatlaá mamaá
koomá' awa dahaasíngw koomá' baraaine, sleémeero
ngaa haniís as tawa muruú /aymarhúng. 30 Nee makaay
sleémeero kudá' uren tam kudá' ninakwe awa baraá
yaamu, nee tsir/ór gáwtí tlatlaawa sleémeero, muruudá'
sleémeero oo slafíngw kooma, gitso ngaa haniís, nee
loo/ór xaatli, as tawa muruú /aymar'ín." Adoodá' iri
tleehharút. 31 Looa umuúqo gaaro ar aa tléhh, gari aán,

nee ga/aaweek ka hhoohhoo' ló'wa ale. Tay tsiindo tay
matlatle, tari deelór lahhoó'.

2 1 Ala Looa doori nee yaamu nee muruuwós
sleémeero gay adoorír hhe'és tleehhamooro. 2 Ay bál
deelór faanqw Looa gadiyeérós sleémeero gaa hhe'és,
tidá' sleémeero ar aa tléhh. Looa iri hungu/ús bál deelór
faanqwe, gadiyeeduwós kudá' sleémeero ngiwa hhe'és.
3 Looa bál deeloodár faanqw gana tsúq gari hhoohhoés.
Asma ina hungu/ús gadiyeeduwós kudá' sleémeero
ngiwa hhe'és awa tleehhamór doori nee yaamu.
4 Iidíguuwí an adoodá' doori nee yaamu kira tleéhh.

Asalmoó Edeni

Qoomadá' Looa yaamu nee doori ngiwa tléhh, 5 gár
naa ti'it i káhh baraá xatsoowo. Tam gitso naa ti'iitiká,
asma Looa tluuwaay gwa haniisiká, laqaá tam heé
yaamu gaa doosl i kaahh. 6 Kutli niri baraá yaamuú wa
ti'ít, nee yaamu sleémeero giri naa/ás.

7 Looa hee guri tléhh ar hhapér yaamu, guri hiinsluú
slafíngw i ufáhh, hee tari heé slaáf.

8 Looa asalmo guri dahás bihhaá da/aáw baraá
yaamaá Edeni. Heewós kudá' aa tléhh guri baraadádí
qás. 9 Looa xaa'aá daa'aweemaá dimbadimbé ngiri baraá
hhapér wa ti'itís, xaa'aá hhohho' nee awa /aymár
ya/aamá'. Nee baraá tla/ángw asalmoowo Looa xa'anoó
mamuuwós slafíngw hanmiisá' guri qás. Nee xa'anoó
mamuuwós xu'utír muruú hhó' nee oo tlákw laqaaqamá'
guri malé qás.

10 Yaae i deer ar baraá asalmoó Edenír wa wa/amiim,
i asalmoó naa/amaamís. Aluuwo tiri qasmís tari yau
tsiyáhh. 11 Umuú yaaér geera a Pishoni, an tidá' yaamaá
Hawila gaa harwet. Baraadae miisli i deer. 12 Nee miislír
yaamudá' ka ló'wa hhoohhoo'. Slám baraadae tlaa/aá
hhohho' awa ta bay bedoóla i dayá', nee tlaa/aá tlaxo ur
ta bay shohamu. 13 Nee umuú yaaér tsár a Gihoni, an
yaaér yaamaá Kushi sleémeero ga harwet. 14 Nee umuú
yaaér tám a Tigri. An yaaeedá' waarahh ar bihhaá da/aáw
awa yaamaá Ashuru. Nee umuú yaaér tsiyáhh a Eufrate.

15 Looa heedaádá' guri húp nee guri qás baraá asal-
moodá' ta babay Edeni, as nguwa doosli nee nguwa
amohhe'eemisi. 16 Looa heedaádá' guri hara'ayiín guri

beér, "Mamaá xaai sleémeero awa baraá asalmoowí i
asleér /aymaaro, 17 ala mamaá xa'anoó xu'utír muruú
hhó' nee oo tlákw, mu /ayaar, asma bál mamaá
xa'anoowí bira /ák xueek, a gwá'."
18 Looa iri ó', "Hee iwa kilós hooti a gár hhooeeká.
Heé nee inós slaqmís un tleéhh, oo alee/iisaywós wa
hariim." 19 Looa umuúqo makiito'ór sla/to gana titi'ís
baraá yaamuú wa alé, nee tsir/ór gáwtí tlatlaaw, giri dír
heedaádá' i húp as ngiwa um'eérí tlaaqi. Muruú slaáf
sleémeero guri um'eérí tlaáq, um'eedá' tari um'er'ín.
20 Hee giri um'eérí tlaáq umuúqo makiito'ór ta de'ena
nee tsir/ór gawtí tlatlaaw, nee umuúqo makaá baraá
darmú hoota'a. Ala alee/isusmoó inós wa hariím gwaa
slayká baraá tla/angw'ine.
21 Looa hee guri gu'tér iló' i hanís. Hee iwa baraá gu'tér
i dirii'i, Looa guri gweehhamó wák tú/, didaádá' gari
fu'unáyr tuntúk. 22 Nee gwehhamodá' aa tú/ baraá heé wa
alé, Looa guri /ameenírr tléhh, gari húp dír heedaádá'.
23 Heedá' iri oó', "Daxta tí an tidá' aníng wa hariim, tí a
fartá baraá faduueé' daahh, nee fu'unaá baraá fu'unay'eé'
dahhá'. Tí kan bay /ameeni[b], asma dír kawa sláy a baraá
hhawaata." 24 Adoorí an gár hhawaata baabuúwós nee
ayírós ngis geexay, tiri haragwaaiya' nee hareerós, inooín
tari slaqwtá wák tleehhiit. 25 Heedá' nee hareerós inooín
tsaraawo a /ankwets, ala taa murumiitiiká.

Dakuúsár geera

3 1 Ala dayshamo ku ilakahaár ta makaá sla/a sleémeero
ba/a, kudá' Looa aa tléhh. Inós /ameeni gari báy, "Xáy,
adoorí an adór Looa aa ói gídaabá, 'Mamaá xaai sleémeero
awa baraá asalmoó i diriiá' mi /ayaara'.' "
2 /Ameeni dayshamo guri beér, "Mamaá xaai kudá'
baraá asalmoó i diriiá' i aleeslawaán kiwa /ayaan. 3 Ala
Looa ina ó', 'Mamaá xa'anoodá' baraá tla/ángw asal-
moó i dirií' mi /ayaara', tam mi kwatiitara', as kahhoó'
daqaní a qatla'aaká.' "
4 Ala dayshamo /ameeni gari báy, "Kuungá' a baloó
qatla'aaká. 5 Asma Looa ga xú' gídaabá, bál kuungá'

---

[b] **2:23** /ameeni Baraá tsifrír Ebraniaro /aymi'iiká' hhawaata nee /ameeni aa slaqmís.

mamaá xa'anoowí bira /agé', ilaahúng ki gwa/atis,
kuungá' tari adór Looa tleehhitá', muruú hhó' nee oo
tlákw kuwa xua'."

6 Naxés /ameeni gana aán mamaá xa'anoodá' kúto' i
tsuiyá' /aymaaro, slám ki hhohho' ngiwa ga/eer ilawo,
nee ki hhoo' as iwa sagaalooár huuwiya' biringa /ák.
Maamár xa'anoowí gari bú', gari /ák, gari hhawaatuuwós
i hanís , inós sleeme gari /aáy. 7 Naxés inooín tsaraawo
ilaaín kiri gwa/atís, tiri tsaahhiyé' gídaabá inooín a
/ankwets. Loo/ór puunganí kari hiiriít tlabaá wa alé.
8 Naagáy afór Looa kari axaás iwa hi'imit baraá asalmoó
wa ale qoomár tsee/amá iwa fuuruú'. Heedá' nee
hareerós niri nahhaatiyé' baraá xaa'aá asalmoodá' i ale,
as Looa mingiwa aán. 9 Ala Looa heedá' guri atét guri
beér, "Kuúng a amá?"

10 Heedá' iri oó', "Afoorók ana axaás baraá asalmo,
aníng niri da'ayuút, asma tawa /ankwets, niri nahhaát."

11 Looa iri ó', "Heé ugwa bay kuúng a /ankwets? Xáy,
kuúng mamaá xa'anoodá' uwa báw mi /ayaar, ina /ági?"

12 Adamu iri oó', "/Ameenidá' kiíng na hanís tawa
alhootaan, inós maamár xa'anoowí ngina hanís, ngiri
/aáy." 13 Looa /ameenidá' gari beér, "Gaarí a milá kiíng
taa tléhh?" /Ameenidá' iri ó', "Dayshamo aníng ina
al/aáy, ngiri /aáy."

Sakwasleemár Looa

14 Looa dayshamo guri beér, "Asma adoosíng kawa
tléhh, kuúng taa lu'ús ta makaá ta de'en sleémeero, nee
makaá sla/a sleémeero. An guruúr mandroqomít, teeri
an /ák baraá slafiingók sleémeero. 15 Aníng wakaari a
qaás tla/aangók nee /ameenirí, nee tla/ángw xwaylarók
nee xwaylarós. Xwaylarós kuúng un saga naasuúr.
Kuúng inós an koolo kíhh."

16 /Ameeni gari beér, "Ar ló', aníng slahh'amaayeerók
ngi doók qoomár xwaylaro. Na/'ii in laqwál ar
slahh'amaaye, nee ilatleeriirók a gawaá daanduú
hhawaatuuwók, nee kiíng inós i sawaawuti'ín."

17 Hhawaata guri beér, "Asma kuúng afór hareerók
kawa iiár i qás, mamaá xa'anoodá' uwa báw mi /ayaar
kiri /ák, yaamu kaa lu'ús as kuúng. Kuúng muruú
/aymaarók un baraawós wa sleér ar slahh'amuú gadiyér

ur baraá slafiingók sleémeero. 18 Gár yaamu ni kuúngí
duuxiya' a fuquráy nee laqaya', nee kuúng muruú
/aymaarók un baraá yaamuú wa sleér. 19 Ar hamér
gadiyér gawide muruú /aymaarók un /ák ay dír ti ki/
baraá hhape. Asma kuúng tuna tleéhh ar hhape. Kuúng
a hhape, nee baraá hhape an i kí/."

20 Adamu[c] hareerós gari umií tsaát, gari báy Hawa[d]
asma a aayór múk slaáf sleémeero. 21 Looa Adamu nee
hareerós giri tlabaá kadú i tléhh, giri tsiitís.

Guusár Adamu nee Hawa

22 Looa iri ó', "Ga/aaweek, hee daxta a adór atén
tleehhiít gawaá xu'utír hhooeema nee tlakweemaawo.
Ala wané dakós ngu taatahhaas, mamaá xa'anoó
slafíngw hanmiís ngiri /aay, as iwa slafi kureeraá
kureér." 23 Naagáy Looa giri dúx baraá asalmoodú
Edeniro, as yaamu ngiwa doosli, kudá' hhaper'ín inós
kura tleéhh. 24 Looa hee guri gús baraá asalmoodae,
malayke gari qás bihhaá da/aáw awa asalmoó Edeni.
Paángár asla ar war'eeliim amorqá' nee amqae gari qás,
asma loohidá' amór xa'anoó slafíngw kaw kawa xun.

The Book of Genesis in Iraqw
published as
IIMU/UUNGW

ISBN 9966-40-422-8
IRAQW GENESIS 560P UBS-EPF 3M 1995